

prof. dr. Matjaž Gams

državni svetnik

26. 3. 2018

gospod

Alojz Kovšca

predsednik

Državnega sveta Republike Slovenije

Na podlagi 68. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) vlagam:

- **Pobudo za dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije.**

Predlagam, da omenjeno pobudo najprej obravnavajo Kolegij Državnega sveta in interesne skupine, nato pa naj Mandatno-imunitetna komisija stališča interesnih skupin prouči in pripravi poročilo za sejo Državnega sveta.

Omenjena pobuda ima več namenov:

- slediti priporočilom Evrope, tj. organizacije GRECO,
- izboljšati oz. posodobiti etični kodeks,
- izboljšati ugled Državnega sveta v javnosti in medijih in
- zmanjšati možnosti medijskih kritik Državnega sveta.

prof. dr. Matjaž Gams, l.r.

Priloga: - Predlog dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije

PREDLOG DOPOLNITEV ETIČNEGA KODEKSA DRŽAVNIH SVETNIKOV DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

I. BESEDILO DOPOLNITEV

1. člen

V Etičnem kodeksu državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije (020-09/14-27/ z dne 18. 3. 2015) se v 8. členu za besedo »koristi« doda vejica.

2. člen

Za 8. členom se doda nov 8a. člen, ki se glasi:

»8a. člen

(nasprotje interesov)

Državni svetnik mora biti pri opravljanju svoje funkcije pozoren na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne.

Če državni svetnik pri opravljanju funkcije ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, o tem obvesti predsednika državnega sveta.

Državni svetnik lahko po lastni presoji preneha z delom v zadevi, v kateri bi lahko prišlo do nasprotja interesov.

Skladno s prejšnjim odstavkom se lahko državni svetnik pri dejanskem ali možnem nasprotju interesov izloči iz glasovanja. O tem se lahko predhodno posvetuje z drugimi državnimi svetniki.

Ne glede na izločitev, kot opisano v prejšnjih dveh odstavkih, lahko državni svetnik sodeluje v razpravi.

3. člen

Te dopolnitve Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije začnejo veljati z dnem sprejema na seji Državnega sveta in se objavijo na spletni strani Državnega sveta.

II. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Gre za redakcijski popravek. V besedilu 8. člena se doda vejica.

K 2. členu:

Predlagana dopolnitev sledi priporočilom GRECO (The Group of States against Corruption) in stališčem Komisije za preprečevanje korupcije.

GRECO v vmesnih poročilih o skladnosti iz leta 2012 in 2018 pozdravlja Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta, vendar ocenjuje, da je presplošen in pomanjkljiv v delu, ki se nanaša na področje konflikta interesov in pomanjkanje mehanizmov nadzora in sankcioniranja. S predlagano dopolnitvijo bi se Državni svet v prihodnje bolj približal priporočilom GRECO.

Etični standardi v Sloveniji so na zaskrbljujoče nizki ravni, zato je treba aktivno pristopiti k dvigu kriterijev etičnega delovanja na splošno, predvsem pa v okviru politike. Če bi se državni svetniki zavezali k višjemu standardu, bi javnosti dali vedeti, da so omejevanje korupcijskih tveganj in etični standardi v njihovih vrstah pomembni. To bi pomenilo večji ugled za Državni svet in posledično tudi zagotovitev večjega zaupanja širše javnosti.

Nasprotje interesov so okoliščine, v katerih zasebni interes državnega svetnika vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno izvrševanje njegovih funkcij. Državni svetnik mora biti pri opravljanju svoje funkcije pozoren na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne. V primeru, da državni svetnik ugotovi morebitno ali dejansko nasprotje interesov, je njegova dolžnost, da o tem obvesti predsednika Državnega sveta. Državni svetnik lahko po lastni presoji preneha z delom v zadevi, v kateri bi lahko prišlo do nasprotja interesov.

Če državni svetnik pri opravljanju funkcije (na seji komisije, seji interesne skupine ali seji Državnega sveta, itd.) ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, se o tem lahko posvetuje z ostalimi državnimi svetniki in se po lastni presoji izloči iz glasovanja ter o tem obvesti predsedujočega in ostale državne svetnike. V primeru, da državni svetnik sodeluje pri pripravi zakona, ki ga nato v okviru zakonodajnega postopka obravnava in o njem odloča tudi Državni svet, mora o tem delovanju predhodno poročati Državnemu svetu. Neprimerno je, da državni svetnik odloča o zakonu, za pripravo katerega je bil neposredno plačan, in o tem ne obvesti Državnega sveta. Podobno je neprimerno, če je državni svetnik neposredno plačan v zvezi s projektom, ki se obravnava v zakonu, in o tem ne obvesti Državnega sveta. Pravilno je, da so vsi državni svetniki seznanjeni o morebitnem ali dejanskem nasprotju interesov posameznega državnega svetnika. Odkrito izražanje stališč glede posamezne zadeve, ki je kontinuirano in večkrat javno izraženo, je sprejemljivo in neproblematično celo v primeru neposrednega plačila.

V primeru, da se državni svetnik izloči iz glasovanja, ima še vedno pravico, da sodeluje v razpravi in izraža svoja stališča .

K 3. členu:

Tretji člen predlaganih dopolnitev vsebuje končno določbo, po kateri začnejo dopolnitve veljati z dnem sprejema na seji Državnega sveta ter se objavi na spletni strani.